

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: **M. P.**
bytem X
zastoupená obecným zmocněncem JUDr. M. P.
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2022, č. j. X, ve věci přestupku proti
majetku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil výrok III. usnesení Městského úřadu Zábřeh (dále jen „městský úřad“) ze dne 27. 1. 2022, č. j. X.
2. Městský úřad tímto usnesením výrokem I. podle § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), zastavil řízení o přestupku proti majetku podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o některých přestupcích“), protože spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

3. Přestupku se měl obviněný L. B. dopustit tím, že měl v době mezi 20.00 hodin dne 5. 6. 2020 až 14.00 hodin dne 6. 6. 2020 pořezat stromky na pozemku p. č. XA (zahrada) v obci X, konkrétně dva smrky a jeden keř bezu černého a tím měl majitelce těchto dřevin (žalobkyni) způsobit škodu ve výši 2 000 Kč.
4. Výrokem II. městský úřad zastavil řízení o přestupku proti majetku podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4 zákona o některých přestupcích, protože spáchání skutku nebylo obviněnému z přestupku prokázáno. Přestupku se měl dopustit J. K. tím, že měl v době mezi 20.00 hodin dne 5. 6. 2020 až 14.00 hodin dne 6. 6. 2020 pořezat stromky na pozemku p. č. XA (zahrada) v obci X, konkrétně dva smrky a jeden keř bezu černého a tím měl majitelce těchto dřevin (žalobkyni) způsobit škodu ve výši 2 000 Kč.
5. Městský úřad odkázal výrokem III. žalobkyni v souladu s § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky s uplatněným nárokem na náhradu škody způsobené spácháním přestupku na soud.
6. Žalovaný **napadené rozhodnutí** odůvodnil tím, že výrok III. usnesení městského úřadu není nepřezkoumatelný. Řízení o přestupcích obou obviněných bylo vedeno jako společné. Výrok III. usnesení městského úřadu odpovídal § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Přestupky obviněným nebyly prokázány a výše škody nebyla spolehlivě zjištěna. Proto městský úřad odkázal žalobkyni jako poškozenou se svým nárokem na náhradu škody na soud. Právo poškozené žádat náhradu škody u příslušného soudu není závislé na rozhodnutí správního orgánu ani jeho postupem není nijak dotčeno. Namítané vady poučení nejsou předmětem přezkoumání usnesení v odvolacím řízení. K nápravě případných vad poučení, respektive odstranění důsledků slouží jiné postupy podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), viz jeho § 83 odst. 2. Námitkami žalobkyně, které směřovaly do zjištění skutkového stavu věci a porušení § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu, se nemohl žalovaný zabývat. Žalobkyně jako poškozená nebyla oprávněna se odvolat do rozhodnutí o tom, zda se stal přestupek. Takové odvolání žalobkyně bylo nepřípustné. Žalovaný současně k podnětu žalobkyně na přezkum napadeného usnesení o zastavení řízení uzavřel, že mohl posoudit pouze výroky I. a II. napadeného usnesení. Žalovaný tento podnět neshledal jako důvodný.
7. **Žalobkyně v žalobě** namítala, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Důležité je, aby se účastníkovi řízení v odůvodnění dostalo odpovědi na všechny otázky a námitky, které uváděl v řízení.
8. Vyrozumění a poučení poškozené neobsahuje datum zahájení přestupkového řízení, které je důležité z hlediska běhu lhůt. Vyrozumění se týkalo pouze sp. zn. X. O zahájení řízení vedeného pod sp. zn. X nebyla poškozená vůbec vyrozuměna. V poučení v bodě 3 usnesení o zastavení řízení městský úřad uvedl nesprávné ustanovení, které odkazovalo na definici poškozeného – místo správného ustanovení § 68 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky uvedl § 68 písm. a) téhož zákona. Poučení městského úřadu v odvolání bylo nesrozumitelné. Žalobkyně z něj nevyrozuměla, zda může podat odvolání ve stejných případech, kdy ho mohou podat obvinění. Tuto vadu nenapravil ani žalovaný odkazem na § 83 odst. 2 správního řádu. V poučení poškozené městský úřad napsal, že zahájil řízení o přestupku proti majetku podle § 8 odst. 1 písm. a) bod 4, ale neuvedl, podle kterého zákona řízení zahájil.

9. Další vadou bylo, že městský úřad zahájil dvě samostatná přestupková řízení a jako společné řízení vydávané listiny neoznačil, ani to nevyplývalo z jednotlivých úkonů v obou řízeních. V řízení proti oběma obviněným byla v jednotlivých listinách ve spise odlišně a nesprávně uváděna data zahájení řízení.
10. Ve zbylé části žaloby žalobkyně obsírně namítala nedostatečné zjištění skutkového stavu a porušení § 3, § 50 odst. 3 a § 52 správního řádu. V řízení o přestupcích se uplatní vyhledávací (vyšetřovací) zásada. Městský úřad žádné důkazy však nevyhledával. Městský úřad nepředvolal další svědky, kteří bydlí v těsné blízkosti od místa činu, nežádal kamerové záznamy z okolí místa činu, měl vyslechnout jako svědka JUDr. M. P. a měl položit obviněným otázky, zda mají alibi a zda jeli s R. K. s károu naloženou bílým spotřebičem dne 13. 6. 2020 v 17.25 hodin kolem pozemku žalobkyně. K usvědčení obviněných vedly nepřímé důkazy. Správní orgány porušily zásadu volného hodnocení důkazů. Žalobkyně podrobně odkazovala na obsahy svědeckých výpovědí, ve kterých shledala změny výpovědí, prokázání přestupku obviněných, nesprávné vyhodnocení důkazů a jejich věrohodnosti. Žalobkyně vyjmenovala skutečnosti, kterými se v rozporu se zákonem městský úřad nezabýval. Městský úřad neověřil u pana V. údajnou stížnost na paní K. na obecním úřadě Bohuslavice. Městský úřad neověřil informace, jaké podrobnosti o přestupku sdělil ostatním J. V. Žalobkyně totiž s nikým jiným než s panem V. o přestupku nemluvila. Městský úřad se mohl dotázat obviněných, jestli mluvili o zahájení přestupkového řízení po doručení oznámení o zahájení řízení v návaznosti na výpověď místostarosty M. M. Vysvětlení R. K. bylo křivé, při ústním jednání vypovídal jinak.
11. Záznamy o podání vysvětlení R. K. a L. V. neobsahují otázky, které městský úřad položil. Městský úřad v napadeném usnesení neshrnul postup před zahájením řízení. Spis neobsahuje seznam osob pověřených vedením řízení. Spis neobsahuje záznam o skartování listin. Omluvy obviněného L. B. z ústních jednání neobsahují datum.
12. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** poukázal na to, že se s námitkou nepřezkoumatelnosti výroku III. usnesení městského úřadu vypořádal v rozhodnutí o odvolání na stranách 3 a 4.
13. Žalovaný námitku nedostatku poučení vypořádal na straně 4 v odstavci druhém žalovaného rozhodnutí.
14. K nové námitce žalobkyně, že není jasné, zda může žádat podle § 83 odst. 2 správního řádu o nápravu rozhodnutí v části poučení, a že z poučení jasné nevyplývá, zda může podat odvolání ve stejných případech jako obvinění, žalovaný uvedl, že opravné usnesení vydáno nebylo, a proto platila pro poškozenou lhůta 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, jak stanoví § 83 odst. 2 správního řádu. Žalobkyně nebyla nijak poškozena na svém právu podat řádný opravný prostředek.
15. K námitce ohledně ústního jednání dne 8. 12. 2021 žalovaný vysvětlil, že předvolání včetně doručky je založeno pod pořadovým číslem 7 ve spise zn. X. S tímto spisem byla žalobkyně prokazatelně seznámena, jelikož jeho nedostatky namítá v žalobě na straně devět. Uvedená námitka souvisí s námitkou, že nebylo vedeno společné řízení. Tato námitka je účelová. Z protokolu o ústním jednání na straně jedna dole vyplývá, že nejpozději dne 31. 5. 2021 bylo výslovně sděleno, že ve věci se koná společné řízení. Žalobkyně po celou dobu správního řízení k věci také takto přistupovala. Je pravda, že městský úřad pochybil, když vedl souběžně dva spisy, nicméně tento nedostatek je pouze formálního charakteru a nezpůsobil nezákonnost výroku III. usnesení městského úřadu.

16. Žalovaný nesouhlasil s názorem žalobkyně, že řízení vedené pod sp. zn. X není ukončeno. Na usnesení městského úřadu není tato sp. zn. uvedena. Z usnesení je zřejmé, že o skutku J. K. bylo pravomocně rozhodnuto. Neuvedení spisové značky nemůže tuto skutečnost zvrátit.
17. Žalovaný uvedl k žalobní námitce, že výroky II. a III. obsahují informace o zahájení řízení z moci úřední u obou obviněných, že nic takového uvedené výroky usnesení městského úřadu neobsahují.
18. V případě přestupků, které byly předmětem žalobou dotčeného přestupkového řízení, došlo uplynutím promlčecí doby k zániku odpovědnosti za přestupek. Roční lhůta počala běžet dnem následujícím po spáchání přestupku dne 7. 6. 2020. Tato doba byla přerušena oznámením o zahájení řízení o přestupku, tedy vůči J. K. dne 7. 4. 2021 a vůči L. B. dne 1. 4. 2021. Z uvedeného plyne, že k zániku odpovědnosti za přestupek J. K. došlo dne 7. 4. 2022 a za přestupek L. B. dne 1. 4. 2022. V případě zrušení usnesení městského úřadu o zastavení řízení o přestupcích jmenovaných v přezkumném řízení by byl městský úřad povinen řízení zastavit pro zánik odpovědnosti. Žalobkyně by tedy ani v případě provedení přezkumného řízení nemohla se svým nárokem na náhradu škody být úspěšná.
19. Výroky I. a II. usnesení městského úřadu žalobkyně napadla žalobou podle názoru žalovaného nepřipustně. Žalobkyně měla v řízení o přestupcích J. K. a L. B. procesní postavení poškozené. To znamená, že byla jeho účastnicí pouze v rozsahu, v jakém se v řízení projednával její nárok na náhradu škody. Žalobkyně přitom nemohla zasahovat do posuzování otázek viny a správního trestu. Od rozsahu účastenství žalobkyně v řízení se pak odvíjel i rozsah jejího odvolacího práva. Žalobkyně se přípustně mohla odvolat pouze proti výroku městského úřadu o jejím nároku na náhradu škody. Proti rozhodnutí městského úřadu o vině z přestupku, a tedy ani proti usnesení o zastavení řízení, žalobkyně neměla právo podat odvolání. V žalobních námitkách, které se vztahují k usnesení městského úřadu, žalobkyně uvádí totožné skutečnosti jako v podnětu na přezkum usnesení, který žalovaný obdržel dne 1. 3. 2022. Žalovaný po provedení odvolacího řízení zjišťoval, zda lze důvodně pochybovat o tom, že usnesení městského úřadu bylo vydáno v souladu s právními předpisy a zda jsou dány předpoklady pro provedení přezkumného řízení podle § 94 a násl. správního řádu. Žalovaný předpoklady pro provedení přezkumného řízení nezjistil a přezkumné řízení neprovedl. Na provedení přezkumného řízení nemá podatel podnětu právní nárok. O podnětu samotném se nerozhoduje. Jelikož vyřízení podnětu na přezkum nemá náležitosti rozhodnutí, a tedy ani náležitost odůvodnění podle § 68 odst. 3 správního řádu, nepopisoval žalovaný své úvahy, na základě kterých dospěl k závěru o neexistenci předpokladů pro provedení přezkumného řízení, ani se nevyjadřoval ke konkrétním tvrzením obsaženým v podnětu žalobkyně. Pouze v žalovaném rozhodnutí konstatoval, že důvod pro přezkum usnesení městského úřadu neshledal. Vady usnesení městského úřadu a jemu předcházejícího řízení neměly totiž takovou povahu, že by způsobovaly nezákonnost usnesení. Žalovaný se v rozhodnutí o odvolání vyjádřil pouze k vadě výroku I. a II. napadeného usnesení, které spočívaly v uvedení nesprávného písmene § 86 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.
20. **Žalobkyně v replice** nad rámec žaloby podotkla, že žalovaný přiznal žalobkyni právo podat odvolání ve lhůtě 90 dnů, ale nijak se nezabýval tím, zda a v jakém rozsahu může žalobkyně podat odvolání na základě poučení v bodě 3 usnesení městského úřadu.

21. Žalobkyně trvala na tom, že obviněný K. nebyl na ústní jednání 8. 12. 2021 předvolán. Žalovaný uvedl, že předvolání včetně doručky je založeno pod pořadovým číslem 7 ve spise značky X. Avšak pod pořadovým číslem 7 v tomto spise je založeno seznámení se s podklady rozhodnutí, které bylo sepsáno 8. 12. 2021 a doručeno obviněnému K. dne 15. 12. 2021, tedy po konání ústního jednání 8. 12. 2021. Žalobkyně přiložila přílohu k tomuto sdělení jako důkaz. Tento postup zvolil referent H. poté, co se žalobkyně během ústního jednání 8. 12. 2021 dotázala, proč se obviněný K. nedostavil. Referent P. H. odpověděl, že „se nedostavil“. V protokolu o ústním jednání ze dne 8. 12. 2021 referent P. H. nepravdivě uvedl, že obviněný J. K. byl řádně a včas předvolán. Výzva k seznámení se s podklady rozhodnutí ze dne 8. 12. 2021, která byla doručena J. K. dne 15. 12. 2021, měla zastřít pochybení městského úřadu, které plynulo ze zahájení dvou přestupkových řízení namísto společného řízení. Z odůvodnění oznámení o zahájení řízení o přestupku u obou obviněných vyplývá, že městský úřad pojímal obě řízení jako samostatná. Nemohlo jít o společné řízení, protože nebylo zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení všem podezřelým z přestupku současně, ale tato dvě řízení byla zahájena pro každého z obviněných v jiný den. Nebylo vydáno usnesení o zahájení společného řízení nebo jejich sloučení.
22. K uplynutí promlčecí doby došlo v důsledku průtahů a pochybení městského úřadu a žalovaného. Městský úřad odročoval jednání, měnil referenta a nepředvolal obviněného J. K. a snažil se vše vyřešit jeho dodatečným pozváním k seznámení s podklady rozhodnutí.
23. Žalovaný rozhodnutí o odvolání zaslal až po lhůtě. Zánik odpovědnosti za přestupek a vady řízení jsou rozdílné věci. Podle žalobkyně argumentace promlčením poukazuje na fakt, že zde nejsou důkazy a skutečnosti, kterými by žalovaný vyvrátil argumenty žalobkyně. Žalovaný se nechoval objektivně. Predikoval dopředu své rozhodnutí, když uvedl, že městský úřad byl povinen řízení o přestupcích zastavit pro zánik odpovědnosti. Obvinění mohli spáchat další přestupky. Vedení společného či dvou samostatných řízení má závažné následky. To, že dané řízení nebylo vedeno jako společné, má mimo jiné za následek, že v řízení sp. zn. X ve věci přestupku L. B. má J. K. postavení svědka a v druhém řízení tomu bylo naopak.
24. Žalobkyně podala spolu s odvoláním podnět k zahájení přezkumného řízení proti usnesení městského úřadu. Žalovaný posouzení podnětu zahrnul do odůvodnění rozhodnutí o odvolání. Žalobkyně podala tyto dva návrhy jako samostatné. Žalovaný se vytýkanými vadami nijak nezabýval.
25. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
26. **Městský úřad v usnesení** ze dne 27. 1. 2022 vysvětlil, že obviněným nebyly přestupky prokázány, protože jejich jednání neviděli žádní svědci, které poškozená navrhla a které městský úřad vyslechl. Obvinění spáchání přestupku popřeli ve svých vyjádřeních a neuvedli žádné okolnosti ani poznatek, které by vedly k ustanovení jiného pachatele. Obvinění odmítli poškozené uhradit uplatněnou škodu na majetku. Svědek R. K. popřel, že by pronesl větu: „Tak tady jste to pane B. a pane K. uřezali paní P.“. Poškozená své přesvědčení o vině obou obviněných opírala o nepřímé důkazy a domněnky s poukazem

na nevěrohodnost výpovědi svědka K. a V. z důvodu jejich osobní známosti s oběma obviněnými a zájmu na jejich nevině. Městský úřad řízení zastavil pro nedostatek důkazů ve shodě za zásadou *in dubio pro reo*. Protože obviněným nebylo spáchání přestupku prokázáno, městský úřad odkázal poškozenou žalobkyni se svým nárokem na náhradu škody na soud.

27. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** popsal, že přestupkové řízení vedené jako společné řízení podle § 88 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky bylo zahájeno dne 7. 4. 2021, kdy městský úřad v souladu s § 78 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky oznámil obviněnému J. K., že proti jeho osobě zahájil řízení o přestupku podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4 zákona o některých přestupcích. Druhému obviněnému L. B. městský úřad oznámil zahájení řízení o přestupku s totožnou skutkovou podstatou dne 1. 4. 2021. Podle § 140 odst. 5 správního řádu se ve společném řízení zakládá jeden spis. Přestože městský úřad vedl souběžně dva spisy, z obsahu podkladů rozhodnutí i z napadeného usnesení je jednoznačné, že řízení bylo vedeno jako společné. Dne 31. 5. 2021 se konalo ústní jednání, ke kterému byli obvinění řádně předvoláni a žalobkyně byla o konání ústního jednání řádně vyrozuměna a současně předvolána jako svědkyně. Dne 7. 5. 2021 uplatnila žalobkyně u městského úřadu nárok na náhradu škody a tímto dnem se stala účastníkem společného řízení jako poškozená. K ústnímu jednání se dostavili oba obvinění, žalobkyně a JUDr. M. P. jako zástupce poškozené na základě plné moci. Druhé řádně nařízené ústní jednání se konalo dne 14. 7. 2021 a byli k němu dále předvoláni svědci L. V., R. K. a L. P. Obviněný B. se z ústního jednání omluvil a souhlasil s konáním v jeho nepřítomnosti. K dalšímu ústnímu jednání dne 18. 8. 2021 byli řádně předvoláni oba obvinění a jako svědek Ing. M. M. a poškozená byla o jednání uvědoměna. K jednání se dostavil předvolaný svědek a poškozená žalobkyně se zmocněncem JUDr. P. Obviněný B. a obviněný K. se z ústního jednání omluvili a souhlasili s konáním v jejich nepřítomnosti. K jednání dne 8. 12. 2021 byli řádně předvoláni oba obvinění a jako svědek Mgr. J. P., poškozená o něm byla uvědoměna. K jednání se dostavili obviněný B., Mgr. P., poškozená a Mgr. M. P. Obviněný K. se bez náležité omluvy nedostavil. Městský úřad umožnil oběma obviněným a poškozené v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu před vydáním rozhodnutí seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim.
28. Žalovaný dospěl k závěru, že výrok III. usnesení městského úřadu byl v souladu s právními předpisy. Řízení o náhradě škody bylo součástí společného řízení o přestupcích obviněného B. a obviněného K., nešlo o samostatná řízení. Protože společné řízení o obou přestupcích bylo zastaveno, nebylo možno rozhodnout o nároku na náhradu škody ve prospěch poškozené. Nebylo totiž rozhodnuto tak, že ke vzniku škody došlo spácháním přestupku, což je základní hmotněprávní podmínka pro přiznání náhrady škody (§ 89 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky). Uložení povinnosti obviněným nahradit škodu poškozené nebylo na místě, proto městský úřad postupoval v souladu s právními předpisy, když poškozenou odkázal s jejím nárokem na příslušný soud. Výroky o zastavení řízení nabyly právní moci a žalovaný jimi byl ve vztahu k výroku o náhradě škody vázán – byl povinen z nich v odvolacím řízení vycházet. Žalovaný v odvolacím řízení nezjistil žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly změnu či zrušení usnesení městského úřadu.
29. Žalovaný neshledal jako důvodnou námitku žalobkyně, že městský úřad nerozhodl o jejím nároku na náhradu škody a že rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Citované ustanovení § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky jednoznačně definuje situaci, v níž by byl

městský úřad povinen přiznat poškozené náhradu škody. V takové situaci by městský úřad rozhodl tak, že by obviněným či některému z nich uložil povinnost škodu žalobkyni nahradit. K takové situaci však nedošlo. Městský úřad poškozené náhradu škody nepřiznal a rozhodl tak, že ji s jejím nárokem na náhradu škody odkázal na soud. Z formulace, že se poškozená se svým nárokem na náhradu škody odkazuje na soud, ve spojení s odkazem na § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je jednoznačné a bez jakýchkoliv pochyb zřejmé, že nárok na náhradu škody poškozené přiznán nebyl. To koresponduje se závěry městského úřadu o tom, že nebylo prokázáno, že obvinění spáchali přestupek, jehož následkem byl vznik škody na majetku poškozené. Pokud tedy řízení bylo zastaveno, již ze samotného znění zákona plyne, že nárok na náhradu škody nemohl být a nebyl přiznán. Městský úřad tedy nepochybil, když výrok o nároku poškozené na náhradu škody formuloval tak, jak uvedl v rozhodnutí. Právo poškozené žádat náhradu škody u příslušného soudu navíc není odvislé od rozhodnutí městského úřadu ani dotčeno jakýmkoliv jiným jeho postupem. K namítaným vadám poučení žalovaný uvedl, že poučení není předmětem přezkoumání v odvolacím řízení. K nápravě jeho případných vad, respektive odstranění důsledků slouží jiné postupy předpokládané správním řádem (§ 83 odst. 2 správního řádu).

30. K námitce, že skutkový stav byl zjištěn v rozporu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu žalovaný uvedl, že tyto námitky směřují do zjištění skutkového stavu věci, tedy do zjištění, zda k přestupkovému jednání došlo či nikoliv. Těmito námitkami nebyl odvolací orgán povinen se zabývat. Proti rozhodnutí městského úřadu o tom, zda se stal či nestal přestupek, nebyla totiž poškozená oprávněná se přípustně odvolat. Žalovaný neshledal důvodným ani podnět na přezkum napadeného usnesení o zastavení řízení, protože přestupky nebyly obviněným prokázány, usnesení nebylo rozporné ani nepřezkoumatelné.
31. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
32. Lichá je **námitka nepřezkoumatelnosti** z důvodu, že se správní orgány nevypořádaly se všemi námitkami žalobkyně, že městský úřad v usnesení neshrnl postup před zahájením řízení a že se žalovaný nevypořádal s námitkou k poučení.
33. Soud nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí neshledal. Ve správním řízení tvoří rozhodnutí obou stupňů jeden celek – srovnej již ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), například rozsudek č. j. 6 As 161/2013-25.
34. Z rozhodnutí obou správních orgánů jakožto jednoho celku je zřejmé, jakými úvahami se správní orgány řídily, z jakého důvodu nepovažovaly za důvodnou právní argumentaci žalobkyně, proč považovaly námitky za liché, mylné, vyvrácené nebo nepřípustné a proč subsumovaly skutkový stav pod zvolené právní normy. Z rozhodnutí je zjevné, jak správní orgány rozhodly, v jaké věci, výrok odpovídá odůvodnění a rozhodnutí neobsahuje vnitřní rozpory. Z odůvodnění vyplývá vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.
35. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného může podle judikatury plynout též z toho, že se jako odvolací orgán nezabýval všemi odvolacími námitkami, tedy že nevycerpal celý rozsah odvolání [srov. rozsudky NSS č. j. 3 As 51/2007-84 a č. j. 8 Afs 66/2008-71]. Neznamená to ovšem, že by odvolací správní orgán musel ke každé odvolací námitce podrobně odůvodnit své stanovisko a vypořádat každý dílčí argument odvolatele. Námitky lze vypořádat i tak, že správní orgán prezentuje v odůvodnění právní názor odlišný od

názoru účastníka řízení, pakliže zdůvodnění tohoto názoru poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Tím minimálně nepřímou vypořádá i námitky účastníka řízení. Absence odpovědi na jednotlivé argumenty účastníka v odůvodnění rozhodnutí bez dalšího nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Podstatné je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami (viz rozsudek NSS č. j. 6 As 152/2014-78, Kocourek, T. § 76. In Kühn, Z., Kocourek, T. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2019. s. 618).

36. Soud zdůrazňuje, že předmětem soudního řízení správního byl přezkum rozhodnutí o odvolání žalobkyně proti výroku III. usnesení městského úřadu. Žalobkyně měla ve správním řízení postavení poškozené, a proto se jí týkal pouze výrok III. usnesení městského úřadu. Žalobkyně se mohla odvolat v souladu s § 68 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky pouze proti výroku III. usnesení městského úřadu, který se týkal náhrady škody.
37. Předmět řízení u soudu i žalovaného byl tedy dán postavením žalobkyně coby poškozené. Tomu odpovídalo odůvodnění rozhodnutí žalovaného o odvolání. Žalovaný ani soud nemohou reagovat na námitky žalobkyně, které se týkají viny obviněných a správních trestů.
38. Nedůvodná je **námítka, že poučení poškozené v usnesení městského úřadu bylo vadou**, která měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
39. Městský úřad v napadeném usnesení v bodě 3 žalobkyni poučil takto: „Proti tomuto usnesení o zastavení řízení má právo podat odvolání ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje poškozená M. P. [podle ust. § 76 odst. 5 správního řádu], přičemž ve smyslu ust. § 68 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky pouze proti výrokové části týkající se jí uplatněného nároku na náhradu škody (tj. proti výrokové části usnesení označené bodem III)“.
40. Žalobkyně v odvolání namítala shodně jako v žalobě, že v poučení v bodě 3 usnesení o zastavení řízení městský úřad uvedl nesprávné ustanovení, které odkazovalo na definici poškozeného – místo správného ustanovení § 68 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky uvedl § 68 písm. a) téhož zákona.
41. Žalovaný se v rozhodnutí odmítl zabývat odvolací námitkou žalobkyně, protože poučení není předmětem přezkoumání v odvolacím řízení.
42. Ze správního spisu, z odvolání i žaloby je zjevné, že žalobkyně si byla vědoma, že je ve správním řízení osobou poškozenou a správně poznamenala, že se jí týká § 68 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, a nikoli § 68 písm. a) téhož zákona, které se týká obviněného. Městský úřad v označení písmene u § 68 téhož zákona chyboval. Jedná se o zřejmou nesprávnost ve smyslu § 70 správního řádu, kterou lze jednoduchým způsobem opravit. V tom městském úřadu nic nebránilo. V odvolacím řízení pak bylo na místě, aby se žalovaný k tomuto omylu vyjádřil v odůvodnění rozhodnutí o odvolání. Avšak dílčí nepodstatné pochybení v poučení usnesení městského úřadu a v odůvodnění rozhodnutí o odvolání nezpůsobuje nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.
43. Z argumentace žalobkyně ve správním řízení a v soudním řízení správním se podává, že se jí dostalo potřebné právní pomoci, aby nedošlo k negativnímu zásahu do její právní sféry. Z kontextu posuzované věci je pak zjevné, že tato vada nezpůsobila žalobkyni v dané věci žádnou újmu a neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobkyně se odvolala včas. Pokud by žalobkyně odvolání nepodala v patnáctidenní lhůtě, vztahovala by se na ni

devadesátidenní lhůta podle § 83 odst. 2 správního řádu, podle kterého „v případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení podle § 68 odst. 5 lze odvolání podat do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení podle § 70 věty první, bylo-li vydáno, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.“ O takovou situaci však v posuzované věci nešlo. V důsledku vadného poučení nedošlo k žádnému negativnímu zásahu do právní sféry žalobkyně.

44. Neopodstatněná je námitka, že vadou řízení, která měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, byla skutečnost, že **městský úřad nevedl společné řízení**. Ať již by ho vedl nebo nikoli, nemělo to v daném případě na postavení žalobkyně jako poškozené a na konečné rozhodnutí ve věci vliv na jeho zákonnost. Přestupek nebyl obviněným prokázán a nadto poté zanikla odpovědnost obviněných za přestupky.
45. Vedení společného řízení je na úvaze správního orgánu. Správní orgán může na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením spojit různá řízení, k nimž je příslušný, pokud se týkají téhož předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí anebo se týkají týchž účastníků, nebrání-li tomu povaha věci, účel řízení anebo ochrana práv nebo oprávněných zájmů účastníků (§ 140 odst. 1 věta první správního řádu). Správní orgán vede společné řízení i o společné žádosti více žadatelů nebo o společné žádosti týkající se téhož předmětu řízení nebo jiných věcně souvisejících otázek (§ 140 odst. 2 věta první správního řádu). Naopak, k urychlení řízení nebo z jiného důležitého důvodu lze řízení o jednotlivých otázkách usnesením vyloučit ze společného řízení a rozhodnout o nich samostatně (§ 140 odst. 3 správního řádu).
46. Společné řízení má zejména význam tam, kde jde o souběh přestupků u jednoho obviněného a správní orgán vede více řízení. Smyslem společného řízení je dodržení zásady absorpce a zásady kumulace při ukládání správních trestů a stanovení jejich výše v souladu se zákonem a zásadami správního trestání (srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 28/2009-62 a mnohé další).
47. O takovou situaci se v posuzovaném případě nejednalo. Šlo o dva samostatné přestupky u dvou různých obviněných. Ostatně, sama žalobkyně neuvedla, k jakému negativnímu zásahu do její právní sféry jakožto poškozené by došlo tím, že správní orgány by nevedly společné řízení. Tím spíše, když došlo k zastavení řízení a žalobkyně v řízení měla pouze postavení poškozené. Ze správního spisu se nadto podává, že městský úřad i žalovaný vedly společné řízení.
48. Námitky vůči zastavení řízení o přestupku a námitky, že obvinění měli být shledáni vinnými a potrestáni, nejsou důvodné. Žalobkyně nemá žádné veřejné subjektivní **právo na potrestání pachatelů přestupku**. Takové právo nevyplývá z žádného zákonného ustanovení.
49. V oblasti trestního práva platí, že právo na účinné vyšetřování nenáleží každému poškozenému a v zásadě mu odpovídá toliko povinnost orgánů činných v trestním řízení vynaložit kvalifikované úsilí na objasnění podezření ze spáchání trestného činu, nikoliv povinnost konkrétní osobu stíhat či odsoudit a potrestat dle představ poškozeného.
50. Právo na účinné vyšetřování nenáleží poškozenému v trestním řízení o jakémkoliv trestném činu, ale toliko o těch nejzávažnějších, které jsou svými dopady srovnatelné se zásahem do práva na život [nález sp. zn. II. ÚS 3436/14 ze dne 19. 1. 2016 (N 8/80 SbNU 91)].

51. Předmět řízení v posuzované věci není svou intenzitou srovnatelný se zásahem do práva na život nebo obdobnými závažnými trestnými činy (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2012/18, ze dne 3. 9. 2019).
52. K povaze přestupkového řízení se vyjádřil NSS v rozsudku č. j. 5 As 40/2020-46:
53. *„Tento typ řízení je přitom ovládnut principem oficality, tedy správní orgán má právo i povinnost zahájit řízení, jakmile zjistí, že nastala skutečnost předvídaná zákonem, a dále se toto řízení řídí i principem legality, podle něhož je příslušný orgán povinen stíhat všechny delikty, o nichž se dozví. Naopak se v něm neuplatní zásada dispozicní, dle které je účastník oprávněn nakládat předmětem řízení. Pokud příslušný správní orgán dospěje k závěru, že je zde důvodné podezření ze spáchání přestupku, je nejen oprávněn, ale i povinen správní řízení z moci úřední zahájit. Tomu odpovídá právní úprava posuzování podnětů k zahájení řízení z moci úřední dle § 42 správního řádu, neboť se jedná pouze o neformální postup; podatel tohoto podnětu nemá nárok na zahájení řízení vedené z moci úřední. Posuzování těchto podnětů neprobíhá ve správním řízení a o vyřízení podnětu k zahájení řízení z moci úřední se nevzdává žádné rozhodnutí; o tom, že správní orgán neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, je podatel pouze vyrozuměn prostým sdělením (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017-46, publ. pod č. 3631/2017 Sb. NSS).*
54. *Obecně k otázce, zda by měly správní soudy poskytovat ochranu těm, kdo se neúspěšně domáhali u správního orgánu zahájení řízení, jež se podle zákona zahajuje pouze z moci úřední, existuje bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu. Například v rozsudku ze dne 8. 7. 2009, č. j. 3 Ans 1/2009-58, se uvádí: „Podatelé podnětu k zahájení řízení z moci úřední se nemohou domoci zahájení řízení a následného vydání rozhodnutí ani pomocí jiných zákonných institutů, než je opatření proti nečinnosti, a to z toho důvodu, že jim na základě ustanovení § 42 správního řádu ani jiného ustanovení tohoto zákona žádné takové právo nevzniká. Toto ustanovení totiž ukládá správnímu orgánu pouze povinnost podnět v zákonné lhůtě vyřídit a podatele o tom informovat, nelze z něj však dovodit právo na vyhovění podnětu a tomu odpovídající vynutitelnou povinnost správního orgánu řízení zahájit. Je tomu tak především proto, že možnost zahájit správní řízení z moci úřední slouží především k tomu, aby ve veřejném zájmu byla určitá věc správním orgánem autoritativně vyřešena, resp. rozhodnuta, a nikoliv k realizaci individuálních veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob. Dalším důvodem nepochybně je i skutečnost, že podnět k zahájení řízení z moci úřední může podat kdokoli, tedy i ten, o jehož právech či povinnostech by nebylo v řízení jednáno a jehož práv či povinností by se výsledné rozhodnutí správního orgánu nijak nedotklo. Takový podatel by tedy nebyl účastníkem tohoto řízení a nebylo by tudíž ani účelné mu právě jen pro tuto fázi řízení přiznávat nějaká procesní práva. V souhrnu zde tedy není dán legitimní zájem na tom, aby zahájení správního řízení z moci úřední bylo vynutitelné na základě pouhého podnětu, a není zde proto ani důvodu podatelům podnětu poskytovat soudní ochranu“ (obdobně např. rozsudky č. j. 9 Ans 8/2011-62 a č. j. 1 As 11/2015-50).*
55. *Svůj závěr, že nikdo nemá veřejné subjektivní právo na zahájení řízení z moci úřední a že zde tedy není ani prostor pro ochranu takového neexistujícího práva ze strany správních soudů, a to ani prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, Nejvyšší správní soud potvrdil v celé řadě dalších rozhodnutí, viz např. rozsudky ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 As 311/2016-26, ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017-46, ze dne 1. 11. 2017, č. j. 6 As 160/2017-40, ze dne 11. 4. 2018, č. j. 6 As 363/2017-21, a ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 As 73/2019-65. Uvedený názor lze podpořit i poukazem na judikaturu Ústavního soudu, který již v usnesení ze dne 26. 6. 2001, sp. zn. II. ÚS 345/01, konstatoval, že **stíhání pachatele přestupku***

(správního deliktu) a jeho potrestání je „věcí vztahu mezi státem a tímto pachatelem; neexistuje tedy žádné ústavně zaručené subjektivní právo fyzické nebo právnické osoby na to, aby byla jiná osoba pro správní delikt stíhána“ (zvýraznění provedl zdejší soud).

56. Tyto závěry lze vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Zahájení či nezahájení přestupkového řízení z moci úřední má v souladu se zásadou oficiality zcela v dispozici příslušný správní orgán a třetí osoba (tzn. ani osoba dotčená jednáním podezřelého ve smyslu § 76 odst. 3 věta druhá zákona o odpovědnosti za přestupky) se nemůže úspěšně domáhat zahájení přestupkového řízení s jiným subjektem či požadovat uznání jeho viny (viz rozsudek NSS č. j. 8 Afs 25/2012-351, *Philips Electronics a další*, body 208 a 209, které Ústavní soud potvrdil usnesením sp. zn. I. ÚS 986/15, rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 29 A 10/2021-73, bod 16).
57. Protože nárok žalobkyně je soukromoprávní povahy, náleží jí soudní ochrana prostřednictvím soukromého práva, jak vyplývá z usnesení zvláštního senátu podle zákona č. 131/2002 Sb. ze dne 4. 12. 2017, č. j. Konf 13/2016-20.
58. **Námítky vad správního řízení, které se týkaly žalobkyně** jakožto poškozené, jsou nedůvodné. Pokud městský úřad neuvedl v poučení poškozené označení zákona v odkazu na přestupek proti majetku a § 8 odst. 1 písm. a) bod 4, nejde o vadu, která měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobkyni muselo být zřejmé ze všech listin ve správním spise, o který zákon šlo.
59. **Námítky žalobkyně, které se týkají zjišťování skutkového stavu a viny**, se míjely s napadeným rozhodnutím. Žalobkyně byla ve správním řízení osobou poškozenou a jejích veřejných subjektivních práv se týkal pouze výrok III. usnesení městského úřadu o náhradě škody. Ve věcech, ve kterých poškození také vznášeli námítky proti zjištění skutkového stavu, obdobně rozhodly například Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku č. j. 60 A 7/2021-61, bod 34, nebo Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 29 A 10/2021-73, bod 16.
60. Soud neshledal vadu ve formulaci výroku III. usnesení městského úřadu. Výrok byl shodný jako v obdobných správních rozhodnutích (viz rozsudek NSS č. j. 2 As 46/2006-100, č. j. 6 As 108/2019-39, bod 84, rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 29 A 10/2021-73, bod 16, a mnohé další).
61. Žalobkyně vyhledávala pochybení správních orgánů, a přitom se soustředila na jednotlivé detaily. Soud upozorňuje na rozsudky NSS č. j. 8 Azs 59/2018-59 a č. j. 4 As 71/2013-35, podle kterých „je nutné vždy zvážit a vyhodnotit, jak se procesní vada dotkla právní sféry adresáta veřejné správy. Pokud se procesní vada právní sféry adresáta veřejné správy nedotkla, případně se na jeho postavení projevila pozitivním způsobem, není důvod takové správní rozhodnutí rušit pro nezákonnost. Zrušit takové správní rozhodnutí by podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu bylo na místě, pokud by zásah do právní sféry adresáta byl negativní, nebyl by následným postupem správního orgánu odstraněn a pokud by negativní zásah dosahoval určité negativní míry. Jinými slovy, pokud je zásah do práv velmi nepatrný, Nejvyšší správní soud nevidí důvod pro rušení příslušného rozhodnutí z důvodu jakéhokoli procesního pochybení správního orgánu, a to v souladu se zásadou de minimis non curat praetor (maličkostmi se soudce nezabývá)“.
62. Žalobkyně se žalobou ve většině jejího obsahu mýjí s předmětem odvolacího řízení a následného soudního řízení správního. Účelem správního soudnictví je rozhodovat ve

věcech, které mají dopad do subjektivních práv fyzických a právnických osob, zcela jistě se nejedná o „soudnictví pro soudnictví“. Mají-li správní soudy poskytovat efektivní ochranu v přiměřeném čase, musejí se materiálně zabývat pouze věcmi, které mají skutečný dopad do postavení žalobců. Maličkostmi se soud nezabývá. Pokud by byly soudy nuceny materiálně přezkoumávat každou žalobní námitku i v případě, že zjevně nemůže ovlivnit výsledek správního řízení, mohlo by to vést až k ochromení soudní kontroly správních orgánů. Takový stav je nežádoucí.

63. Odpovědnost za formulaci žalobních bodů má žalobce. Pokud učiní předmětem řízení před krajským soudem námitku, která se míjí s důvody, pro které bylo rozhodnuto, a její posouzení nemůže mít vliv na výsledek správního řízení, krajský soud by ji neměl materiálně přezkoumávat. V takovém případě by se měl omezit pouze na vyřčení toho, že jakékoliv její posouzení nemůže mít vliv na výsledek správního řízení a žalobu zamítnout. Opačný výklad by vedl k nesmyslné situaci, jelikož by se soudy musely materiálně vyjadřovat k závěrům, ačkoliv by jejich korekce či změna nemohla žádným způsobem zasáhnout do právního postavení žalobců.
64. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Soud se rovněž ztotožnil s vyjádřením žalované k žalobě. Proto žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
65. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

Olomouc 10. ledna 2024

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.